

For å gjennomføre dette innkjøpet blir følgende kontraktsdokumenter lagt til grunn, og det vil inngås en skriftlig kontrakt som består av følgende vedlagte dokumenter:

Avtaledokument basert på blankett 8405 B, med følgende vedlegg:

- Vedlegg A Referat fra evt. kontraktsavklaringer
- Vedlegg B Generelle kontraktsbestemmelser
- Vedlegg C Oppdragsbeskrivelse - kravspesifikasjon
(jf. Bilag 2 til konkurransegrunnlaget, inkludert korreksjoner i tilbudsfase, før tilbudsfrist)
- Vedlegg D Vederlaget
(jf. Bilag 4 til konkurransegrunnlaget)
- Vedlegg E Leverandørens tilbud
- Vedlegg F Garanti

Endelig kontrakt utarbeides når oppdraget er tildelt.

Eventuelle avvik eller forbehold tatt i tilbudet til disse kontraktsbestemmelsene skal spesifiseres i samsvar med punkt 2.3 i konkurransegrunnlaget, og vil evt. inngå som en del av Vedlegg A.

AVTALEDOKUMENT

2019, xx. mai er det mellom

(1) Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS – RIR
Årøsetervegen 56, 6422 Molde, org.nr. 971 042 656
(i det følgende kalt «RIR», «oppdragsgiver» eller «byggherre»)

og

(2) NNN AS
Postboks xx, yyyy Stad, org. nr.: zzzz]
(i det følgende kalt "entreprenøren") inngått

Avtale om bygging av papir-/plasthall – Entreprise NNN (i det følgende kalt "Kontrakten")

1 BAKGRUNN

RIR er et interkommunalt selskap som har ansvaret for innsamling og behandling av husholdningsavfall og en del næringsavfall fra RIR-kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde og Nesset.

Denne kontrakten gjelder bygging av ny papir/plasthall, slik som nærmere beskrevet i denne Kontrakten med vedlegg.

Kontrakten er tildelt gjennom en åpen anbudskonkurranse som ble utlyst på Doffin 29.04.2019. Byggherren har i samsvar med regelverket om offentlige anskaffelser og tilbudsforespørsel utarbeidet av byggherren, tildelt denne kontrakten til entreprenøren.

2 KONTRAKTENS INNHOLD

2.1 Kontraktdokumentene

Denne kontrakten består av følgende kontraktdokumenter:

Dette **Avtaledokumentet** med følgende vedlegg:

- A. Evt. kontraktsavklaringer
- B. Generelle kontraktsbestemmelser
- C. Oppdragsbeskrivelse - kravspesifikasjon
- D. Vederlaget
- E. Entreprenørens tilbud
- F. Garanti

Dersom kontraktdokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal bestemmelsene gjelde i den rekkefølgen dokumentene er angitt ovenfor i dette pkt. 2.1.

2.2 Kontraktbestemmelser

For denne kontrakten gjelder Norsk Standard (NS) NS 8405:2008 – Norsk bygge- og anleggskontrakt (i det følgende "NS 8405") med de endringer og suppleringer som fremgår av Vedlegg B.

Kontrakten omfatter kun de dokumentene som uttrykkelig er gjort til en del av kontrakten.

3 VEDERLAG

3.1 Kontraktssum

Kontraksarbeidet skal leveres for:

Tilbudssum, ekskl. mva	kr	xxx, -
Mva 25 %	kr	xxx,-
Kontraktssum inkl. mva	kr	xxx,-

3.2 Indeksregulering

Kontraktssummen indeksreguleres ikke

3.3 Mengdekontroll

Entreprenøren har foretatt mengdekontroll av de i tilbuds- eller konkurransegrunnlaget angitt mengder.

3.4 Regningsarbeider

Evt. regningsarbeid utføres til rater som fremgår av vedlegg D.

4 SIKKERHETSSTILLELSE OG FORSIKRING

4.1 Sikkerhetsstillelse

Entreprenøren stiller sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser i samsvar med Byggeblankett 8405 B, for et beløp tilsvarende 10 % av kontraktssummen, jf. Vedlegg B, pkt. 4.1.

Byggherren stiller ikke sikkerhet, jf. Vedlegg B, pkt. 4.2.

4.2 Forsikring

Entreprenøren forsikrer selve kontraksarbeidet, jf. Vedlegg B, pkt. C.2.3

Entreprenørens forsikringer skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres med forsikringsbevis, jf. Vedlegg B, pkt. C.2.3.

5 FREMDRIFT

5.1 Tidsfrister for entreprenøren

Igangsettelse på byggeplass skal skje	.....
Kontraksarbeidet skal være ferdigstilt	.....
Entreprenøren skal utarbeide fremdriftsplan	.....

Avtalte dagmulksbelagte delfrister:

Type arbeide	Tidsfrist .....
Type arbeide	Tidsfrist .....

Type arbeide .....

Tidsfrist .....

5.2 Tidsfrister for byggherren

Ytelse .....

Tidsfrist .....

Ytelse .....

Tidsfrist .....

Ytelse .....

Tidsfrist .....

6 SAMARBEID OG PARTENES REPRESENTANTER

Partene skal tilstrebe forebyggende prosjektoppfølgning og hjelpe hverandre med gjensidig kontraktsoppgjøring. Partene skal uten ugrunnet opphold varsle hverandre om forhold som kan ha betydning for den annen part i kontraktsoppgjøringen. Med mindre annet avtales er partenes respektive hovedkontaktpersoner:

For byggherren:		For entreprenøren:	
Navn:	Vidar Kleppe	Navn:	NNNN
Tlf:		Tlf:	
E-post:		E-post:	

Partene skal på forhånd, i rimelig tid, skriftlig varsle hverandre ved eventuell utskifting av angitte kontaktperson.

Varsler og krav kan gis ved elektronisk kommunikasjon til kontaktpersoner som angitt over.

* * *

Denne kontrakten med dette Avtaledokumentet og tilhørende vedlegg er utferdiget og signert i to (2) originaler, hvorav partene beholder hvert sitt sett av originalene.

Årøsdalen, xx. mai 2019

_____
For byggherre

_____
For entreprenøren

#

VEDLEGG A: KONTRAKTSAVKLARINGER

[utarbeides evt. senere, og vil inneholde suppleringer/rettelser til konkurransegrunnlaget, referat fra evt. dialogmøter og kontraktsavklaringsmøter, samt evt. forbehold/avvik leverandøren har tatt i tilbudet.]

VEDLEGG B: GENERELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER,

tillegg til NS 8405:2008 Norsk bygge- og anleggskontrakt

DEL 1 – INNLEDENDE BESTEMMELSER

1 INNLEDNING

Som generelle kontraktsbestemmelser gjelder NS 8405:2008 – Norsk bygge- og anleggskontrakt (i det følgende "NS 8405"), med de presiseringer og endringer til NS 8405, som er angitt i pkt. 2 følgende i dette dokumentet. Dersom det er motstrid mellom bestemmelser i dette dokumentet og i NS 8405, skal bestemmelsene i dette dokumentet ha forrang.

I Del 2 er det tatt inn bestemmelser som endrer eller supplerer bestemmelsene i NS 8405, mens det i Del 3 er tatt inn generelle bestemmelser for øvrig.

DEL 2 – ENDRINGER I FORHOLD TIL ANVENDT KONTRAKTSSTANDARD

2 KONTRAKTSDOKUMENTER – NS 8405 pkt. 3

2.1 Kontraktsdokumenter – NS 8405 pkt. 3.1

NS 8405 pkt. 3.1 gjelder ikke. Kontraktens dokumenter, og rekkefølge på disse, fremgår under:

- 1 Avtaledokumentet
- 2 Kontraktsavklaringer
- 3 Generelle kontraktsbestemmelser (bilag 1)
- 4 Oppdragsgivers mengdebeskrivelse og tegninger (bilag 3 og bilag 4)
- 5 Vederlag – Utfylt tilbudsskjema (bilag 2) og mengdeoppsett (bilag 3)
- 6 Leverandørens tilbud
- 7 Annet (Evt. garantier mv.).

2.2 Motstrid/uoverensstemmelser – NS 8405 pkt. 3.2

NS 8405 pkt. 3.2 gjelder ikke. I stedet gjelder følgende:

Så fremt rangordningsbestemmelsene i avtaledokumentets pkt. 2 eller ovenfor i punkt 2.1 i dette dokumentet ikke løser evt. motstrid mellom bestemmelser, skal motstrid løses ved at spesielle bestemmelser gjelder foran generelle, og at bestemmelser utarbeidet særskilt for denne kontrakten skal gjelde foran standardiserte bestemmelser. Ved eventuell motstrid mellom beskrivelse og tegning, gjelder beskrivelse fremfor tegning. Videre gjelder kontrakten og alle dens vedlegg foran eventuelle avvikende løsninger angitt i entreprenørens tilbud.

3 VARSLER OG KRAV – NS 8405 PKT. 8

3.1 Varsler og krav – NS 8405 pkt. 8

Følgende gjelder i tillegg til pkt. 8, 2. ledd:

Varsler og krav gitt ved e-post til avtalt adresse regnes som skriftlig dersom ikke annet er avtalt

4 SIKKERHETSSTILLELSE – NS 8405 PKT. 9

4.1 Entreprenørens sikkerhetsstillelse – NS 8405 pkt. 9.2

Presisering av NS 8405 pkt. 9.2:

Hvis ikke annet er avtalt skal sikkerheten stilles på formular NS 8405.

4.2 Byggherrens sikkerhetsstillelse – NS 8405 pkt. 9.3

NS 8405 pkt. 9.3 utgår. Byggherren stiller ikke sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser.

5 FORSIKRING – NS 8405 PKT. 10

5.1 Entreprenørens plikt til å holde kontraktsarbeidet forsikret – NS 8405 pkt. 10.1

Følgende gjelder i tillegg til pkt. 10.1:

Forsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

Entreprenørens forsikringer skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres med forsikringsbevis. Byggherren plikter ikke å betale avdrag før han har mottatt entreprenørens dokumentasjon.

6 FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN – NS 8405 PKT. 12

6.1 Lover, offentlige forskrifter og vedtak – NS 8405 pkt. 12.1

Supplerende bestemmelser til NS 8405 pkt. 12.1:

6.1.1 Internkontroll og helse, miljø og sikkerhet (HMS), og sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Entreprenøren plikter å ha eller opprette et internkontrollsystem, samt ivareta sine plikter mht. HMS på bygge- og anleggsplassen, iht. de til en hver tid gjeldende lover og regler. Byggherren kan kreve nødvendig dokumentasjon fremlagt og har rett til å foreta revisjon av entreprenørens HMS-system. Ved brudd på ovennevnte plikter har byggherren rett til å stanse arbeidene dersom han anser det nødvendig. Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Med mindre annet er avtalt skal dagmulkten være NOK 1 500,- pr. dag.

6.1.2 Lønns- og arbeidsvilkår

a) Generelt

Entreprenøren erklærer å være innforstått med og forplikter seg til å overholde norsk arbeidsmiljølovgivning, blant annet arbeidsmiljøloven, (jf. LOV 2005-06-17 nr. 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.) og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter (jf. forskrift av 8. februar 2008 nr. 112).

Hvis det i løpet av kontraktsperioden kommer frem at entreprenøren, eller noen denne er ansvarlig for, ikke følger lovgivningen som vist til, kan dette bli vurdert som vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

Videre forbeholder oppdragsgiver seg rett til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom entreprenøren og eventuell(e) underentreprenør(er) ikke etterlever norsk arbeidsmiljølovgivning.

Endring(er) i lønns- eller prisnivået eller satser for sosiale utgifter etter at kontrakten er inngått er ikke gjenstand for særskilt prisregulering, men er i tilfelle inkludert i det som ellers løpende betales av oppdragsgiveren til entreprenøren i samsvar med denne kontrakten.

Entreprenøren skal holde oppdragsgiveren skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende betaling av lønn og andre ytelser knyttet til arbeidsforhold for egne ansatte eller innleide.

Det samme gjelder for entreprenørens eventuelle underentreprenører.

b) Innrapportering av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere

Entreprenøren plikter å rapportere eventuell bruk av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere i henhold til de til enhver tid gjeldende regler.

c) Nærmere om krav til lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

1. Krav til entreprenøren og eventuell(e) underentreprenør(er)

- (a) På områder som er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at ansatte hos denne og eventuell(e) underentreprenør(er) som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldene forskrifter.
- (b) På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal entreprenøren sørge for at de samme ansatte har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.
- (c) Entreprenøren skal ha samme forpliktelser avtalefestet i alle avtaler som omfatter ansatte hos underentreprenør(er) som direkte medvirker til å oppfylle denne kontrakten.

2. Administrative bestemmelser og sanksjoner

- (a) Entreprenøren skal på forespørsel og innen tidsfrist satt av oppdragsgiver, beskrive og dokumentere hvordan virksomheten varetar kravene i 1 a) – c), som nevnt ovenfor. Oppdragsgiveren kan kreve rapportering flere ganger i løpet av kontraktsperioden.
- (b) Oppdragsgiver, inkludert eksterne kontrollører engasjert av oppdragsgiver, har rett til å foreta annonserte og uannonserte stedlige kontroller hos entreprenøren, hos eventuell(e) underentreprenør(er), og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres. En eventuell stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.
- (c) Oppdragsgiver og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.

- (d) Hvis entreprenøren eller eventuell(e) underentreprenør(er) får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal entreprenøren uten opphold informere oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis entreprenøren eller underentreprenøren(e) ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet. Dagmulkten påløper automatisk og skal, med mindre annet er avtalt, være NOK 1 500 pr. dag.
- (e) Hvis entreprenøren i sin oppfølging av eventuell(e) underentreprenør(er) finner at det ikke er samsvar mellom kravene i punkt 1 a) – c) og praksis eller dersom det oppdages brudd på kravene i punkt 1 a) – c) hos underentreprenøren, skal entreprenøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og sørge for at de blir rettet innen den frist oppdragsgiver setter. Hvis forholdene ikke utbedres innen fristen, vil dette bli ansett som mislighold som vil medføre plikt til å betale dagmulkt inntil forholdet er rettet. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse, ved gjentatte brudd eller ved avtalt maksimalt antall dager med dagmulkt, ansees det som vesentlig mislighold som gir oppdragsgiver rett til å heve kontrakten.

6.1.3 Avfallshåndtering

Entreprenøren skal iverksette tiltak for å sikre korrekt håndtering av avfall som oppstår under anleggsperioden, i henhold til gjeldende regelverk. Entreprenøren skal sørge for kildesortering av byggeavfall. I tillegg skal entreprenøren iverksette tiltak for å minimalisere avfallsmengden som oppstår i byggeperioden.

Hvis entreprenøren er norsk (merverdiavgiftregisteret i Norge) og benytter emballasje, skal det senest ved kontraktsinngåelse fremlegges dokumentasjon for at entreprenøren er medlem i en returordning eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende returordning).

7 KONTROLL, PRØVING M.M. – NS 8405 PKT. 14

7.1 Byggherrens rett til å føre kontroll – NS 8405 pkt. 14.1

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 pkt. 14.1:

Byggherren, eller den som er bemyndiget av byggherren, skal ha rett til innsyn i

- a) entreprenørens kvalitetssystem
- b) utførelsen av kontraktarbeidet
- c) produksjonsprosessen
- d) de deler av entreprenørens styringssystemer for øvrig (f.eks. for økonomi, HMS) og regnskap, som kan ha betydning for entreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon, inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Entreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted. Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos entreprenørens direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere,

med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for entreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren.

8 FREMDRIFT OG SAMORDNING – NS 8405 PKT. 18

8.1 Fremdriftsplan – NS 8405 pkt. 18.1

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 18.2:

Entreprenørens fremdriftsplan skal følge de tidsfrister som er angitt i fremdriftsplanen som følger av avtaledokumentet.

8.2 Samordningsplikt – NS 8405 pkt. 18.3

Følgende gjelder i tillegg til NS 8405 18.3:

Entreprenøren må også samordne sin fremdrift og utførelse med driften på anlegget til oppdragsgiver. Dette kan innebære at entreprenøren må finne seg i at hans produksjon ikke kan foregå sammenhengende og uavbrutt eller blir så effektiv som om entreprenøren hadde vært alene på byggeplassen.

Totalentreprenører og underentreprenører pålegges derfor å etablere nødvendige samarbeidsmøter på tvers av entreprisene og med byggherrens driftsorganisasjon for å optimalisere fremdrift og utførelse gjennom hele byggefasen og for å unngå diskusjoner om grensesnitt(gråsoner), arbeidsfordeling, ansvar, kostnadsfordeling og finne løsninger til det beste for prosjektet. Det skal føres referat fra disse møtene. Kopi sendes alltid prosjektleder/byggherren. Byggherren og/eller hans representant har møterett til disse møtene. Samordningsplikten og følgende av denne gir ingen åpning for vederlagsjustering eller fristforlengelse.

9 ENDRINGER – NS 8405 PKT. 22

9.1 Retten til å pålegge endringer – NS 8405 pkt. 22.1

NS 8405 pkt. 22.1 endres slik at prosentsatsen på "15 %" utgår og erstattes av en prosentsats på "25 %".

10 VEDERLAGSJUSTERING - NS 8405 PKT. 25

10.1 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering (rigg og drift) - NS 8405 pkt 25.3

Supplerende bestemmelser til NS 8405 pkt. 25.3:

Kravene om særskilt varsel og løpende underretning i NS 8405 pkt 25.3 andre ledd bokstav a og fjerde ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging drift og nedrigging.

Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

25.3.1 Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt 25.2 ikke overstiger 10% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon. Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10% av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,1 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks mva)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva.

(B), skal det ikke tas hensyn til:

- evt regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entrepriser/leverandørkontrakter,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift, og
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid.

Dersom regulering av kontraktssum er avtalt skal reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres iht. indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

25.3.2 Regulering i forlenget byggetid

Har entreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8405 pkt 24.1, jf. 24.5, skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7 A (Z)}{Y}$$

Y

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

Y = opprinnelig byggetid (med byggetid menes tiden fra oppstart byggeplass (dersom dato for dette er angitt i konkurransegrunnlaget gjelder denne, hvis ikke gjelder dato for første tilrigging på byggeplass) til oppstart prøvedrift (overtakelse dersom ingen prøvedrift er avtalt)

Z = forlengelse utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

Dersom regulering av kontraktssum er avtalt, skal reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres iht. indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

11 PARTSUENIGHET – NS 8405 PKT. 26

11.1 Utførelsesplikt ved uenighet – NS 8405 pkt. 26.1

NS 8405 pkt. 26.1 tredje avsnitt utgår.

11.2 Midlertidig tvisteløsning – NS 8405 pkt. 26.2

NS 8405 pkt. 26.2 utgår. Partene kan imidlertid avtale å benytte midlertidig tvisteløsning med bruk av oppmann i det enkelte tilfelle.

11.3 Entreprenørens søksmål – NS 8405 pkt. 26.3

Alternativet oppmannsavgjørelse i NS 8405 pkt. 26.3 bokstav a gjelder ikke.

12 FASTSETTELSE AV VEDERLAG – NS 8405 PKT. 27

Bestemmelsene i NS 8405 pkt. 27 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Vederlag som byggherren skal betale entreprenøren fremgår av avtaledokumentet. Enhetspriser og kontraktssum blir ikke gjenstand for regulering.

Der det er avtalt priser, (enhetspriser/timepriser/rundsummer (RS) mv.) skal slike også gjelde for evt. endringsarbeider. Kontraktens priser gjelder uansett når på døgnet arbeid utføres. Det gjøres m.a.o. ikke forskjell på normal arbeidstid og overtidsarbeid. Det gjøres heller ikke forskjell mht. hvor arbeid utføres.

Det betales ikke særskilt for deltagelse i møter, befaringer og reiser i forbindelse med oppdraget. Prisene innbefatter således bl.a. reisetid.

Prisene gjelder også til dekning av fortjeneste, og videre dekning av all intern administrasjon, databehandling, kopiering, gebyrer slik som ekspedisjonsgebyr, fakturagebyr mv., evt. skatter og avgifter, likevel ikke merverdiavgift som skal legges til kontraktens priser.

13 GENERELLE BETALINGSBESTEMMELSER – NS 8405 PKT. 29

Som tillegg til NS 8405 pkt. 29 gjelder:

De bestemmelser som fremgår av kontraktsdokument 4.

Fakturaer til byggherren skal spesifiseres og dokumenteres slik at byggherren ut fra disse skal kunne kontrollere at faktureringen er korrekt. Byggherren kan stille krav til fakturaens nærmere innhold. Fakturaen skal uansett inneholde:

- kontraktens navn;
- henvisning til byggherrens kontraktsnummer;
- fakturatype;
- dokumentasjon på at angjeldende betalingsmilepæl er nådd
- dokumentasjon på eventuelle endringer og/eller tilleggsbestillinger med godkjenning fra byggherren
- dokumentasjon på utførte tjenester og leveranser gjennom arbeidssedler/timelister

Kun korrekt utfylte fakturaer sendt adresse som oppgitt av byggherren utløser betalingsplikt for byggherren. Byggherren kan stille krav om at det benyttes elektronisk faktura. Betaling av faktura innebærer ingen godkjenning av grunnlaget for fakturaen eller kravets størrelse.

Det skal foretas avregning for utført oppdrag pr. måned, med mindre partene avtaler annet.

Dersom entreprenøren blir klar over at det kan bli tale om overskridelse av det opprinnelige avtalte vederlaget (kontraktssummen, jf. NS 8405 pkt. 2.8) som entreprenøren mener at byggherren må dekke hele eller deler av, skal entreprenøren, uten ugrunnet opphold, varsle skriftlig om dette slik at partene,

så fort som mulig, kan avklare bakgrunn for overskridelsen og enes om en hensiktsmessig videre oppfølging for begge parter.

14 OVERTAKELSE – NS 8405 PKT. 32

14.1 Forberedelse til overtakelsesforretning – NS 8405 pkt. 32.2

I tillegg til NS 8405 pkt. 32.2 gjelder følgende:

Før overtakelsesforretningen skal det være ryddet og rengjort.

14.2 Prøvedrift – Tillegg til 8405 pkt. 32.3

I tillegg til NS 8405 pkt. 32.3 gjelder følgende:

32.3.1 Prøvedrift

Med mindre annet er avtalt skal det gjennomføres en prøvedriftsperiode på tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt tekniske anlegg). Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor anlegget prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og, hvis nødvendig, integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor byggherren i prøvedriftsperioden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor.

Oppstart av prøvedriftsperiode skjer før overtakelse, men etter avholdt og godkjent ferdigbefaring og når funksjonsprøver er ferdig og kontrollert (ferdigstillelse). For ferdigbefaringen og rett til å nekte å godkjenne ferdigbefaringen, gjelder reglene for overtakelsesforretning i NS 8405 pkt 32.1 til 32.5 og 32.7 tilsvarende.

Oppstart av prøvedriftsperiode innebærer at byggherren får rett til å ta de tekniske anlegg og resten av kontraktsarbeidet i bruk og risikoen for kontraktsarbeidet går over på byggherren, jf NS 8405 pkt 17.

Prøvedrift har følgende hensikt:

- Kontrollere at anleggene fungerer tilfredsstillende
- Vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- Etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- Kontrollere at anlegg for øvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- Gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med entreprenøren/leverandørene av de enkelte anlegg
- Rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden.

32.3.2 Prøvedriftsperiodens lengde

Prøvedriftsperiodens varighet er 6 måneder dersom ikke annet er spesifisert. Entreprenøren skal, i samråd med byggherren, ha anledning til å ta de tekniske anlegg ut av drift i kortere perioder for utbedring eller reparasjon mot tilsvarende forlengelse av prøvedriftsperioden. Dersom byggherren kan påvise at de tekniske anlegg ikke oppfyller kontraktens funksjonskrav sammenhengende i de fire siste ukene av prøvedriftsperioden, eller dersom prøvedriftsperioden av annen årsak ikke har fungert etter sin hensikt i samme periode, forbeholder byggherren seg retten til å kreve prøvedriftsperioden forlenget inntil disse krav er oppfylt. En slik forlengelse av prøvedriftsperioden gir ikke entreprenøren grunnlag for tilleggskrav.

32.3.3 Entreprenørens plikter

Entreprenøren skal i prøvedriftsperioden ha ansvar for drift og vedlikehold av de tekniske anlegg, og i denne forbindelse holde det tekniske personell på anlegget som er nødvendig. Entreprenøren skal utføre vedlikehold av sine anlegg i prøvedriftsperioden iht. entreprenørens egen vedlikeholdsbeskrivelse, og i denne forbindelse dekke alle vedlikeholdskostnader, inklusive forbruksmateriell. Entreprenøren skal også gjennomføre faste besøk på anlegget for å kunne oppfylle hensikten med prøvedriften, jf. ovenfor.

Under prøvedriftsperioden plikter entreprenøren umiddelbart å iverksette nødvendige tiltak dersom det påpekes eller oppdages feil og mangler. Dokumentasjon fra prøvedriften skal utarbeides av entreprenøren og overleveres i henhold til byggherrens nærmere fastlagte spesifikasjon og prosedyrer.

32.3.4 Byggherrens plikter

Byggherrens driftspersonell utfører daglig tilsyn av de tekniske anlegg. Dette fritar ikke entreprenøren fra noen av hans plikter, jf. ovenfor. Energikostnader i prøvedriftsperioden dekkes av byggherren.

32.3.5 Overtakelse

Overtakelsesforretning skal holdes i rimelig tid etter utløpet av prøvedriftsperioden. Overtakelse av kontraktsarbeidene skjer først etter utløpet av prøvedriftsperioden og gjennomført overtakelsesforretning

15 FORSINKELSE. MANGLER – NS 8405 PKT. 34

15.1 Dagmulktens størrelse – NS 8405 pkt. 34.3

Dagmulkten skal ikke utgjøre mindre enn kr 5000 for sluttfrist og kr 3000 for en dagmulktbelagt delfrist. Det samlede dagmulktansvaret for entreprenøren etter denne bestemmelsen skal være oppad begrenset til 15 % av kontraktssummen.

16 MANGEL VED KONTRAKTSGJENSTANDEN – NS 8405 PKT. 36

Som nytt tillegg til NS 8405 pkt. 36 gjelder:

Dersom partene har fastsatt tekniske bøter i kontraktsdokument 4, skal entreprenøren i tillegg til mangelsansvaret for øvrig som følger av kontrakten, også svare tekniske bøter som avtalt når det foreligger mangel ved kontraktsgjenstanden pr. overtakelse.

17 TVISTER – NS 8405 PKT. 43

Som tillegg til NS 8405 pkt. 43 gjelder:

NS 8405 pkt. 43.2 gjelder kun dersom partene er enige om å benytte foreløpig oppmannsavgjørelse i det enkelte tilfelle.

Denne kontrakten skal være undergitt og fortolkes i samsvar med norsk rett og Nordhordland tingrett avtales som rett verneting. Partene skal ha rett til å tvangsfullbyrde, i enhver jurisdiksjon som den annen part er hjemmehørende i og/eller hvor den annen part måtte ha sine eiendeler, enhver rettskraftig dom som måtte bli avsagt på basis av tvist om forståelsen av denne kontrakten.

DEL 3 – ØVRIGE GENERELLE BESTEMMELSER

18 ENTREPRENØRENS UNDERSØKELSESPLIKT FORUT FOR INNGITT TILBUD

Entreprenøren erklærer å være innforstått med at tilbudet skal omfatte alt arbeid som er nødvendig for å oppfylle kontraktens formål for byggherren. Dette gjelder selv om ikke alle underliggende arbeidsoppgaver eller ytelser skulle være beskrevet.

Det er entreprenørens eget ansvar å ha gjort seg kjent med forhold som kan ha betydning for utførelsen av kontrakten.

Byggherren er ikke forpliktet til å gi kompensasjon i form av betaling og/eller tid, eller innrømme andre kontraktsendringer pga. forhold som entreprenøren i forbindelse med tilbudsarbeidet kunne eller burde ha blitt klar over før innlevering av tilbudet.

Entreprenøren skal etter kontraktsinngåelse løpende gjøre seg kjent med forhold som kan ha betydning for kontraktsoppfyllelsen, og uten ugrunnet opphold skriftlig varsle byggherren om forhold som entreprenøren oppfatter at kan ha betydning for kontraktsgjennomføringen. Unnlater entreprenøren å oppfylle sin varslingsplikt som her angitt, har entreprenøren ikke rett til senere å påberope angjeldende forhold som grunnlag for endring av kontrakten og/eller kompensasjon fra byggherren.

19 KVALITETSSIKRING

Entreprenøren skal ha et tilfredsstillende kvalitetsstyringssystem som er tilpasset oppdragets art og omfang. Styringssystemet skal tilfredsstillende relevante deler av NS-EN ISO 9001; "Systemer for kvalitetsstyring. Krav" og NS-EN-ISO 14001, pkt 4 Krav til miljøstyringssystem, eller tilsvarende krav i andre miljøstandarder.

20 FORHOLD TIL LOVGIVNING OG ANDRE FORHOLD SOM HAR BETYDNING FOR GJENNOMFØRING AV OPPDRAGET

Entreprenøren skal ha oversikt over og følge den til enhver tid gjeldende lovgivning og det regelverk som har relevans for gjennomføringen av oppdraget, både for entreprenøren selv og for det formål byggherren har med oppdraget og det ansvar byggherren har.

Alt arbeid som utføres i forbindelse med oppdraget, må utføres slik at myndighetskrav oppfylles.

Entreprenøren garanterer for, til enhver tid, å ha nødvendig ansvarsrett i samsvar med reglene i, og i medhold, av plan- og bygningslovgivningen. Manglede kompetanse som her vist til for oppdragstageren, vil være å anse som vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten og/eller kreve erstatning.

21 LÆRLINGKLAUSUL

Utgår.

22 SKATTER, AVGIFTER OG OFFENTLIGE GEBYRER

Bestemmelsene i dette punktet omfatter ikke ordinær norsk merverdiavgift som på vanlig måte skal tillegges ved fakturering av tjenester utført i Norge. Entreprenøren skal for øvrig selv dekke alle skatter, avgifter, og offentlige gebyrer som er ilignet eller pålagt eller fastsatt av offentlige myndigheter, og som har tilknytning til gjennomføringen av denne kontrakten.

Entreprenøren skal også sørge for løpende rapportering til offentlige skatte- og avgiftsmyndigheter i samsvar med det til enhver tid gjeldende lovverk. Tilsvarende rapporteringsplikt gjelder også i nødvendig utstrekning til tollmyndigheter.

Endring(er) i skatter, avgifter eller gebyrer er ikke gjenstand for særskilt prisregulering.

Entreprenøren skal holde byggherren skadesløs for ethvert krav knyttet til manglende betaling av skatter, avgifter og gebyrer, samt krav knyttet til manglende rapportering som nevnt ovenfor. Det samme gjelder for entreprenørens eventuelle underentreprenører.

23 ANSVAR OG ANSVARSBEGRENSNINGER

Ingen av partene svarer for den annen parts indirekte tap i forbindelse med oppfyllelsen av kontrakten. Dette gjelder uten hensyn til ansvarsbetingende forhold i noen form, unntatt ved utvist forsett eller grov uaktsomhet. Indirekte tap etter denne bestemmelsen omfatter, men er ikke begrenset til: tapt inntekt, tapt fortjeneste, tap forårsaket av forurensning og tapt produksjon.

Uten hensyn til det som ellers følger av kontrakten, skal partene også holde hverandre skadesløs for personskade eller tap av menneskeliv for medarbeidere hos de respektive parter, inkl. hos underentreprenører/kontraktsmedhjelpere, enten disse er ansatte eller tilknyttet vedkommende part på annen måte.

24 PUBLISITET

Entreprenøren skal innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra byggherren dersom han ønsker å gi offentligheten informasjon om avtalen utover å oppgi oppdraget som generell referanse. Partene skal ellers samarbeide om eventuelle felles meddelelser til allmennheten der dette måtte være naturlig.

#

VEDLEGG C: KRAVSPESIFIKASJON - OPPDRAGSBESKRIVELSE

[jf. bilag 2 til konkurransegrunnlaget, inkludert korreksjoner i tilbudsfase, før tilbudsfrist]

—oo0oo—

VEDELEGG D: VEDERLAG

[utfylt pristilbud vedlagt tilbudet, jf. bilag 4 til konkurransegrunnlaget]

—oo0oo—

VEDLEGG E: LEVERANDØRENS TILBUD

[jf. leverandørens tilbud]

—oo0oo—

VEDLEGG F: GARANTI

Jf. vedlegg B, punkt 4.1

—oo0oo—